

Bibliografische gegevens**Titel:** Mooi werk**Ondertitel:** Naar een betere baan zonder weg te gaan – Handboek job craften**Auteurs:** Mark van Vuuren, Luc Dorenbosch**Uitgever:** Boom, 1ste druk, 200 blz, 2011

ISBN: 978 94610 5478 4

Een doeboek gebaseerd op theoretische inzichten

Dorien Kooij

‘Mooi werk’ is een praktisch cursusboek voor werknemers die een betere baan voor zichzelf willen creëren bij hun huidige werkgever. Niet door promotie te maken, maar door te job craften. Job craften is het zo boetseren van of sleutelen aan de huidige baan, dat deze beter past bij de (veranderende) kennis, vaardigheden en capaciteiten van de werknemer. Het ultieme einddoel hiervan is ‘mooi werk’, ofwel werk dat de werknemer leuk vindt en goed kan.

Om ‘mooi werk’ te bereiken, moet de werknemer een aantal stappen doorlopen, opgesplitst in twee delen. In het eerste deel brengt de werknemer zijn of haar huidige situatie in kaart door vragen te beantwoorden zoals ‘Wat is de plaats van werk in mijn leven?’ ‘Hoe is dat zo gekomen?’, ‘Wat wil ik nu echt (rekening houdend met de randvoorwaarden van mijn situatie)?’

In het tweede deel gaat de werknemer echt aan de slag met job craften. Om te begin-

nen wordt het huidige takenpakket in kaart gebracht. De taken worden ingedeeld in omvang: grote, middelgrote en kleine taken. Daarnaast worden de taken ingedeeld op inhoud: mooie, lelijke, 2-faced en lege taken. Mooie taken zijn taken die aansluiten bij de sterke kanten, behoeftes en interesses van de werknemer. Lelijke taken zijn taken waaraan gezondheidsrisico’s kleven. Two-faced taken zijn taken waar risico’s aan kleven, maar die tegelijkertijd tegemoet komen aan de sterke kanten, behoeftes en interesses van de werknemer. Lege taken, tot slot, kennen geen risico’s, maar sluiten ook niet aan bij de sterke kanten van de werknemer. In een volgende stap worden onvervulde zaken, ofwel sterke kanten, behoeftes of interesses die de werknemer niet in het takenpakket terugziet, geïdentificeerd. Op basis van deze taakanalyse krijgt de werknemer een duidelijk beeld van de aandachtspunten om het werk gezond, betekenisvol en uitdagend te maken of houden. Tijd om te gaan craften!

Verschillende manieren craften

Er worden verschillende manieren van job craften onderscheiden: taak, relationeel, cognitief en contextueel craften. Taakcraften is het actief aanpassen van het aantal en soort taken, zoals het toevoegen van betekenisvolle, uitdagende taken. Relationeel craften is het actief aanpassen van relaties met anderen, zoals het in mindere mate aangaan van relaties met anderen in het werk. Cognitief craften is het actief aanpassen van de kijk op de betekenis van het geheel aan taken voor jezelf en voor anderen, zoals het veranderen van het beeld van het doel van het werk. Contextueel craften, tot slot, is het actief aanpassen van de werkplek/werkomgeving/werktijd, zoals het aanpassen van de middelen waarmee de taken worden uitgevoerd.

Gecombineerd met vier craftingsrichtingen (afstoten, oplossen, aanpassen of aanvullen) kan de werknemer kiezen uit zestien verschillende job craftingstechnieken. Voordat de werknemer de gekozen job craftingstechniek echter daadwerkelijk in de praktijk gaat toepassen, brengt hij of zij de kosten en baten voor zichzelf, voor collega's en voor het werkproces in kaart. Uitgangspunt van job craften is namelijk dat job crafting plaatsvindt met oog voor organisatiedoelstellingen en zonder collega's of klanten te benadelen. Als deze

kosten-batenanalyse positief uitvalt, maakt de werknemer een persoonlijk CraftPlan, een actieplan om helder te maken en te houden wat hij of zij de weken na het opstellen van het plan gaat aanpakken. De werknemer is klaar om te gaan job craften!

Duurzame inzetbaarheid

'Mooi werk' is nuchter en met veel humor geschreven en daardoor prettig leesbaar. Het is een echt doeboek met veel oefeningen en voorbeelden, maar wel gebaseerd op theoretische inzichten. Hoewel het boek met name geschreven is voor werknemers, kunnen ook werkgevers er hun voordeel mee doen. Aangezien job crafting erop gericht is het werk gezond, betekenisvol en uitdagend te maken of te houden, lijkt het bij uitstek geschikt om de duurzame inzetbaarheid van werknemers te vergroten. Naast de inzichten over het aanbieden van i-deals die in dit themanummer aan de orde komen, geeft dit boek werkgevers een aantal handvatten hoe ze hun werknemers kunnen ondersteunen bij het aanpassen van de inhoud van hun baan door middel van job crafting!

Dr. T.A.M. Kooij is werkzaam als universitair docent bij het departement HR Studies van Tilburg University.